

Advies Cultural Board Zeeland

Regiodeal NSPD: regionaal innovatiefonds

De CBZ heeft voor de uitwerking van het onderdeel cultuur van de regiodeal NSPD een drietal adviezen geformuleerd, in navolging van de drie sporen die worden uitgewerkt: broedplaatsen, talentontwikkeling en kunst- en cultuuronderwijs, en een regionaal fonds. Dit advies betreft 'het aanjagen en stimuleren van cultuurvernieuwing en het NSPD-festival voor verbeelding van de creatieve sector middels een regionaal fonds.'

Dit advies is in nauwe samenwerking met het Zeeuws Cultureel Overleg tot stand gekomen. Het ZCO functioneert als functioneel adviseur van de Cultural Board Zeeland.

NSPD-fonds voor cultuurvernieuwing

In de propositie van de regiodeal NSPD is een voorstel voor een regionaal fonds opgenomen. Dit fonds heeft als doel om cultuurvernieuwing en het NSPD-festival voor verbeelding van de creatieve sector aan te jagen en te stimuleren. De opzet en het bestaan van dergelijke fondsen is niet nieuw. In een aantal provincies en samenwerkingsverbanden zijn verschillende vormen van investerings- en innovatiefondsen voor cultuur. Op basis van een drietal voorbeelden (bijlage 1) heeft de CBZ in samenwerking met het ZCO een advies geformuleerd over de doelstellingen en criteria voor het NSPD-fonds. Met daarbij oog voor de Zeeuws-Vlaamse context, waarin grensoverschrijdende samenwerking van belang is, en samenwerking met naastgelegen (Nederlandse) provincies niet direct voor de hand ligt en het industriële klimaat niet vergelijkbaar is met stedelijke gebieden en hun bijbehorende creatieve en innovatieve industrie. In combinatie met een lage bevolkingsdichtheid in een groot gebied vraagt een regionaal fonds specifiek op de regio toegesneden criteria.

Advies CBZ regionaal fonds cultuurinnovatie

Op basis van een aantal voorbeelden (zie bijlage 1 voor de hoofdlijnen per fonds), de ontwikkelingen en behoeften in Zeeland en de doelstellingen van de regiodeal, adviseert de CBZ om in Zeeland het regionale fonds als volgt vorm te geven:

Doelstellingen

- Stimuleren van de creatieve industrie voor bijdragen maatschappelijke vraagstukken en innovatie in de regio.
- Versterking van de culturele basisinfrastructuur door investeringen in de onderlinge samenwerking en verbinding
- het bevorderen van atypische samenwerkingen, zoals grensoverschrijdende samenwerking.
- het bevorderen van talentontwikkeling.

Financiering

Cofinanciering vanuit provincie, gemeenten en bedrijfsleven, gematcht met financiering uit de regiodeal.

Governance

Een bestuurlijk fonds, met een breed samengesteld bestuur en adviescommissie. Afgevaardigden uit de culturele sector, provinciale en gemeentelijke overheden, bedrijfsleven en onderwijs. Het bestuur van het fonds moet worden bemenst door personen die binding hebben met de regio en aantoonbare betrokkenheid hebben bij de kunst, cultuur en erfgoedsector in Zeeland.

Criteria

- Diversiteit en regionale eigenheid
- Samenwerking óf met meerdere culturele partners óf met andere sectoren
- Bijdrage aan maatschappelijk vraagstuk
- Bijdrage aan de ontwikkeling van de broedplaatsen
- Bijdrage aan talentontwikkeling

Een aanvraag moet voldoen aan één of meerdere criteria.

Daarnaast adviseert CBZ om de geleerde lessen en ervaringen van de regeling Samen in Zee mee te nemen als het gaat om de aanvraagprocedure, ondersteuning en de aansluiting bij de culturele sector.

Bijlage 1 | Voorbeelden Cultuurinnovatiefondsen

1. Cultuurinnovatiefonds Provincie Utrecht

Omschrijving

Het cultuurinnovatiefonds is een publiek-private samenwerking: provincie Utrecht, Gemeente Amersfoort, Gemeente Utrecht, Prins Bernhard Cultuurfonds, Stichting Elise Mathilde Fonds, KF Hein Fonds en Fonds 21.

Doel

Culturele organisaties en samenwerkingsinitiatieven stimuleren om ideeën te onderzoeken, ontwerpen en uitvoeren.

Aanvragers

Culturele organisaties, makers, collectieven en ondernemers

Voorwaarden in het kort

- Er moet sprake zijn van samenwerking met andere sectoren, technieken en andere industrieën;
- Innovatie van publieksbeleving door: digitalisering, nieuwe aanbiedingsvormen, herontwikkeling van ruimtes en publieksactiviteiten en artistieke en maatschappelijke innovatie die nieuwe perspectieven biedt;
- Atypische samenwerking wordt gestimuleerd;
- Het is voor professionele makers, niet voor amateurverenigingen.

Instrumenten

Financiering, ondersteuning/coaching en kenniscentrum, experimenten en workshops.

Werkwijze

- De ideeën worden beoordeeld door een innovatiecommissie van kunstenaars, designers, e.d.
- Er wordt gewerkt in verschillende fasen met verschillende doelen en budgetten.
- de ondersteuning vanuit het fonds richt zich vooral op innovatie.

2. Brabant-C

Omschrijving

Brabant-C is een investeringsfonds van de Provincie Noord-Brabant, met 25 miljoen euro beschikbaar voor cultuur en de creatieve industrie van Brabant. Het stimuleert duurzame versterking van het cultuursysteem en vernieuwing.

Doel

Brabant-C moet zorgen voor een nieuwe impuls voor kunst en cultuur in Brabant:

- Nationale en internationale kwaliteit van kunst en cultuur in Brabant.
- Een vitaal cultuursysteem in Brabant.
- Ondernemende benadering en financiering van (inter)nationale kunst- en cultuurprojecten.

- Wisselwerking met de Brabantse community voor (inter)nationale kunst- en cultuurprojecten: initiatiefnemers, bedrijven, instellingen en gemeenten.
- Onderzoekend en innovatief karakter, passend bij het regioprofiel.

Aanvragers

Culturele instellingen en samenwerkingsverbanden.

Voorwaarden in het kort

Er zijn drie soorten financiering aan te vragen:

- Nationaal project: voor projecten met (inter)nationale impact en reikwijdte, passend bij de ambitie van Brabant.
- Ontwikkel- en Validatieprojecten voor initiatieven en talenten met internationale potentie. Voor inhoudelijke en financiële toekomstbestendigheid. Gericht op innovatie, haalbaarheid, pilots, verdienmodellen. Er wordt maximaal 30% van de totale begroting van een ontwikkelproject in de vorm van een subsidie gefinancierd. Ontwikkelprojecten hebben meestal nog geen terugverdiencapaciteit. Het aan te vragen bedrag bij Brabant C voor een ontwikkelproject is minimaal 25.000 euro en maximaal 64.999 euro.
- Impactproject: voorwaarde is bijdrage aan maatschappelijke vraagstukken en duurzame samenwerking en dit wordt samen met private stakeholders (gedeeltelijk) gefinancierd. Hierdoor wordt niet alleen maatschappelijke impact gemaakt, maar wordt ook het financiële draagvlak voor cultuur verbreed. Brabant C toetst voor deze regeling aan drie criteria:
 - o hoge culturele kwaliteit
 - o bijdrage aan de oplossing voor een maatschappelijk vraagstuk
 - o bijdrage aan duurzame samenwerking in Noord-Brabant van privaatrechtelijke rechtspersonen, culturele instellingen, overheden en andere publiekrechtelijke rechtspersonen.

Instrumenten

- Financiering
- Scouts
- Ondersteuning business development

Werkwijze

- Brabant-C werkt met een voortraject met scouts die de aanvraag begeleiden.
- Een adviescommissie met leden uit het bedrijfsleven, culturele sector, onderwijs en culturele instellingen (o.a. architectuur, design, erfgoed) brengt advies uit over de aanvragen.
- Uit een pool van 29 leden wordt per beoordelingsronde telkens de meest geschikte sub-adviescommissie gekozen.

3. We The North

Omschrijving

We the North is een samenwerking tussen de provincies Friesland, Groningen, Drenthe en de steden Leeuwarden, Groningen, Assen en Emmen. We The North is niet alleen een fonds, maar een cultuurprogramma met een budget voor experimenten in het culturele veld, t.b.v. de culturele basisinfrastructuur.

Doel

We the North heeft in 2021-2024 als belangrijkste doelstellingen:

- Faciliteren en stimuleren van versterking en vernieuwing voor een samenhangende culturele infrastructuur in Noord-Nederland met goede onderlinge verbindingen, waarin zowel disciplinair als interdisciplinair werkende makers en talenten zich professioneel kunnen ontwikkelen;
- Het versterken van de keten talentontwikkeling cultuur in verdieping en professionalisering (niveau 3 en 4) voor Noord-Nederland op het gebied van artistieke kwaliteit en ondernemerschap;

- Het versterken en verstevigen van culturele instellingen in Noord-Nederland met de kennis en expertise uit Noord-Nederlandse samenwerkingsverbanden;
- Het bereiken van nieuwe publieksgroepen voor cultuur in Noord-Nederlands verband.

Aanvragers

Culturele instellingen, samenwerkingsverbanden, netwerken, overheden

Voorwaarden

Het uitgangspunt is dat We the North een plusprogramma is, met een gezamenlijk budget van de deelnemende overheden, eventueel met matchingsgeld, boven op de bestaande (lokale) cultuurbudgetten. De overheden zelf maken cultuurbeleid maken voor de eigen culturele infrastructuur, cultuureducatie en -participatie.

- Er wordt ingezet op cofinanciering door (landelijke) fondsen.
- Het budget wordt ingezet voor experimenten die de overheden samen met het culturele veld ontwikkelen, gericht op de versterking en vernieuwing en talentontwikkeling.

Er is 600.000 euro per jaar beschikbaar, bovenop de bestaande cultuurbudgetten van de overheden. We the North fungeert niet als subsidieloket. Het budget wordt beheerd door het NOC en wordt uitsluitend ingezet voor noordelijke experimenten die we als overheden samen met het culturele veld ontwikkelen.